

Szerkesztőség:
Templomudvar 2. sz.
Kiadóhivatal:
Sándor régens-u. 39.
Sürgőnycim: „Délbácska”
Telefonszám: 137.

DÉLBÁCSKA

Előfizetési árak:
Egy óra - 15 dinár
Negyedévre 45 dinár
Félévre - - 90 dinár
Egyes szám ára
75 PARA.

NOVISAD, 1922 augusztus 12

POLITIKAI NAPILAP

III. évf. 175. szám

Szombat

Kolduló tisztviselők

A szív elfacsarodik, sós, keserű könnyek futnak a szembe és a gondolat riadtan, az elfáradottság kétségbeesésével keresi az utat az elfeledett igazság felé: az erdélyi éhezõ, szenvedõ, kimerült és sötét nyomorban tengõdõ magyar tisztviselõk százai és ezrei kiléptek az utcára, hogy félretelve politikát, szégyent az eszmék és igazságkeresés erõitlennek bizoyult fegyvereit, a megélhetés, a mindennapi kenyér megszerzésének legborzasztóbb eszközéhez, a kolduláshoz folyamodtak. Azok az emberek fognak koldulni, akik jellemük mocsoktajan tisztaságával és páratlan szakértelemmel, nagyon sokszor már a legszükségesebb anyagi viszonyok között éveket, vagy hosszú évtizedeket töltöttek a nem mindig rózsás közhivatalnoki pályán. A mindenkori államhatalommal szemben függõ helyzetben lévõ osztályról van szó, akik nem a politikára, vagy a változó kormányintencióra, hanem a **becsület munkára esküdtek föl** és ez a munka olyan érték, amelynek köszönünk lehet, hogy az emberi élet keretei még nem omlottak teljesen össze. Bünös eltévelyedésben van mindenki, aki azt hiszi és vallja, hogy ezeket a magyar tisztviselõket korábbi politikai állásfoglalásuk miatt büntetni kell, vagy büntetni lehet. Mert bün-e, politika-e, ha a bírõ ítélkezik, a postás kihordja a leveleket, a vasutas õrködik százak élete felett, a tanító tanít és a telekkönyvezetõ nyilvántartja a polgárok vagyonát? Bün-e mindez, mert Erdélyben ezért bünhõdnek az elbocsájtott magyar tisztviselõk. Ezeknek az embereknek a munkaereje, a lelkiismeretessége volt az a biztos alap, amelyen a jogrend és az életszükségleteink feltételei felépültek. Ezt a biztos alapot ma sem nélkülözheti az állam. Ahol úgy határoztak, hogy ezekre az emberekre nincs szükség, ahol ezt az alapot elvetették, ott az elbocsájtottak a világ lelkiismeretéhez apellálnak, mert **ártatlanul szenvednek**. Az éhezõ és koldulásra kényszerített, elbocsájtott magyar köztisztviselõk megrázóan szomorú helyzetért vajjon milyen forum előtt felelõs az a kormány, amelynek intézkedéseit követte a nyomoruságnak ez az áradata? És milyen halott lelkiismeret lakozhatik abban az emberben, aki egyetlen tollvonással még a koldusbotot is kiüti az éhségtõl reszketõ kézbl. És van-e állam, amely tünni tudja testén ezt a kultúrshégyent? Az éhezõ és nyomorba dobott erdélyi magyar köztisztviselõk ügye lelkiismereti kérdése a román kormánynak. Ha ez a lelkiismeret élõ még, akkor ezek visszakapják becsületos kenyerüket.

Uj forgalmi tárgyalások indultak meg Magyarországgal

Az utódállamok közlekedési reálultaltsága Magyarországra

Bécs, aug. 11. (A Délbácska bécsi szerkesztõségétõl.) Magyarország — miként ismeretes — már az összes utódállamokkal vasuti és forgalmi egyezményeket létesített a kölcsönös áruforgalom simább lebonyolítása érdekében. **Egyedül az S. H. S. királyság volt az az állam, amely eddig elzárkózott Magyarországgal szemben minden gazdasági közlekedés elõl** és olyan szigorú határozatot léptetett életbe, hogy magyar jugoszláv áruforgalomról még csak beszélni sem lehetett. **A belgrádi kormány azonban ugylátszik revideálta eddigi álláspontját**, mert — miként a „Wiener Auslandskorrespondenz“ Pécsrõl jelenti — a napokban ott nagyjelentõségû tárgyalások indultak meg a MÁV és a jugoszláv vasutak kiküldõttei között. Ezek a tárgyalások az egész gazdasági és közlekedelmi forgalom le-

bonyolításának problémájára kiterjednek. A tárgyalásokon mindkét felet négy delegátus képviselte. Eddigi információink szerint sikerült megtalálni a közös alapot az összes elvi kérdésekben. Jugoszlávia egyébként a nagyvárányi kőbánya terméskövét is erõsen igénybe akarja venni, ezért a megegyezés szerint augusztus 10-tõl augusztus 30-ig a MÁV 520 vagon terméskövet szállít 15 tonnás vagonokban a pémonostori cukorgyárnak. Gazdasági körök információi szerint a pécsi tárgyalások kezdetét jelentik a tervbevevett jugoszláv-magyar tárgyalásoknak, amelyek a két ország között az összes függõben levõ vitás kérdéseket rendezni fogják. Így tehát meg van a valószínûsége annak, hogy a gazdasági viszony rövidesen Jugoszlávia és Magyarország között is normális jellegû lesz.

A jugoszláv-magyar határ-megállapítás

Beograd. A jugoszláv-magyar határ végleges megállapítása ügyében aug. 15-én tárgyalásra ülnek össze az érdekelte felek képviselõi Genfben Huysmans holland miniszterelnök elnöke alatt. A jugoszláv megbízott Csolak-Antics ma utazott el Genfbe. A tárgyalásokon Horgos és a szabadkai határ kérdését

fogják véglegesen rendezni.

A magyar csapatösszevonásról szóló hírek egyáltalán nem okoznak gondot a hivatalos köröknek, miután az nem lehet nagyarányú, azonkívül pedig annyi katonaság van a határon, hogy minden esetleges akciót könnyen megfusiíthatnak.

A legujabb politikai affér

Az egy millió dolláros amerikai kölcsön — Az új sajtótörvény

Beograd. A legujabb affér — amirõl a Délbácska is beszámolt már — Veljkovics Voja volt pénzügyminiszter egy millió dolláros kölcsöne, újabb érdekes adatokkal bővült. Veljkovics pénzügyministersége idején egy millió dollárt vett kölcsön, egy amerikai banktól 30 dináros árfolyamon. A bank most visszaköveteli az egy millió dollárt; ma a dollár árfolyam 80 dinár, ami az államnak kerek 50 millió dinár kárt jelent. A beográdi sajtó emiatt éles támadást intézett Veljkovics Voja ellen. A volt pénzügyminiszter ma nyilatkozott ebben a kérdésben és kijelentette, hogy nem õ egyedül hibás, hanem mások is. Veljkovics Voja még nem nevezte meg a személyeket, de politikai körök tudni vélik, hogy az ügyben aktív miniszterek is kompromittálva vannak, úgy hogy ennek az egy millió dolláros köl-

csönnek még súlyos következményei lesznek.

Az új sajtótörvényt összel veszi tárgyalás alá a parlament. Újságíró körökben rendkívül nagy érdeklõdéssel kísérlk a törvényjavaslat sorsát és azt a kívánságot fejezték ki, hogy a javaslatot elõször képviselõ-újságírók tanulmányozzák át és csak akkor terjesszék a parlament elé.

Davidovics Ljuba a demokrata párt elnöke több demokrata képviselõ társaságában holnap Délszerbiába utazik az ottani helyzet megvizsgálására. A képviselõkhöz fog csatlakozni Timotijevics Koszta belügyminiszter is, hogy a helyszínen állapítsa meg azokat az eszközöket, amelyek szükségesek Macedonia közbiztonságának a visszaállításához.

Egy peches osztrák, aki nem tudott Novisadra jutni

Különös diplomáciai affaire a zágrábi osztrák konzul miatt

A bécsi külügyminisztériumot érdekes diplomáciai affaire foglalktatja, amelynek kiinduló pontja Zágrábban van. Egy bécsi szállító cég alkalmazója — osztrák születésű és osztrák állampolgár — júliusi szabadságát Jugoszláviában töltötte. Utazásait végcélja Ujvidék volt. A ciprugi állomáson (nem messze Sziszekő) egy kis baleset történt vele. Pénztárcáját, amelyben utelve és összes igazolványai voltak, klopolták zsebéből. A peches hivatalnok, aki attól félt, hogy a jugoszláv hatóságok nélkül és igazolvány hiányában, mint kémet letartóztatják, Sziszekre utazott, ahol barátai segítségével az ottani rendőrségtől igazolványt kapott pénztárcájának ellopásáról és egyben egy levelet állított ki számára a zágrábi hatóságokhoz, hogy a kiu azási engedélyt Auszriába — tehát vissza — megkapassa Zágrába érkeve a hivatalnok az osztrák konzulátusra ment és a konzulnak előadta ügyét. Arra kérte az osztrák konzult, hogy adjon egy ideiglenes osztrák beutazási engedélyt, hogy a zágrábi rendőrség könnyebben állítsa ki a kiutazási vizumot. Az osztrák konzul, habár a hivatalnokot többen igazolták, kijelentette, hogy a beutazási igazolványt nem állítja ki, hanem informálódik előbb a bécsi rendőrségen. A hivatalnok megkérdezte, hogy mikorra várható az elintézés, mivel igazolvány nélkül nem maradhat, egyébként a jugoszláv hatóságok letartóztatják. A konzul erre kijelentette, hogy amíg Bécsben informálódik, legalább két hét telik el, addig nem tehet semmit. Ha nincsen pénz, úgy ügyének elintézéséig vállalon valami munkát. A hivatalnok méltatlankodva azt felelte, hogy igazolvány nélkül nem kaphat munkát, de egyébként is idegen városban igen nehéz munkát találni. A konzul még ez sem hatotta meg, hanem azt válaszolta, hogy ő bizony nem tehet semmit, ha akar szökjön át rejtett utakon Auszriába. E szokatlan konzuli tanács után a hivatalnok a zágrábi osztrák konzulátust fáképpel hagyva, a zágrábi rendőrségre ment, ott felmutatta a sziszeki jegyzőkönyvet, mire a rendőrfőnök azt felelte, hogy a kiutazási vizumot szívesen megadja, szerezzen azonban az osztrák konzultól egy beutazási engedélyt. A hivatalnok erre elmouodotta, miként járt el vele az osztrák konzul, mire a rendőrségen felvilágosították, hogy nem ez az első esete a zágrábi konzulnak. A rendőrségtől, hogy a szerencsétlen hivatalnokon mégis segítsen, azonnali jegyet adott, amelyben hivatalosan kérte meg az osztrák konzult, hogy a beutazási engedélyt állítsa ki. A konzul a hivatalos szolgálati jeggyel másodszor is jelentkező hivatalnokot durván kiutasította, mire a hivatalnoknak nem maradt más hátra, mint saját konzuljának tanácsát követni és egy őrizetlen uton áteszködt Auszriába. Hosszú útja érkeve újabb meglepetés várt rá. A jugoszláv rendőrséggel az ügy simán intéződött el, az osztrákok azonban letartóztaták. Letartóztatása után Grácba került, ahol csak két barátjának igazolására bocsátották el. Evvel ugyan befejeződött a szerencsétlen osztrák jugoszláviai kálváriája, azonban az ügynek mostan diplomáciai folytatása lesz, mivel a bécsi külügyminisztérium végre tudomást szerzett arról, hogy a zágrábi osztrák konzul önkényeskedésével szemben a konzulátusi védelemre szoruló osztrák állampolgárokat a jugoszláv hatóságok kénytelenek megvédeni. A bécsi külügyminisztérium valószínűleg sajnálkosását fogja kifejezni a belgrádi kormánynál a zágrábi konzul agresszív magatartása felett és alkalmasabb személyvel fogja kicserélni.

Nagy hajszja Budapesten a valuta-siberek ellen

A magyar kormány változatlanul a keresztény irányzat alapján áll

Budapest. (Eredeti táv.) Ma nevezte ki a pénzügyminiszter a devizaközpont tagjait, közöttük 34 bankot és öt magáncéget. A devizaközpont az eredetileg tervezett tíz milliós helyett csak öt milliós svájci frankkal alakult meg, mert a forgalom lebonyolítására ez is teljesen elegendő. A devizarendelet eddig mintegy hatszáz valutakereskedő üzletét szüntette meg, akik üzletüket csaknem egészben a valuta-spekulációra alapították.

A budapesti rendőrség most nagy apparátussal nyomoz azon nagyarányú tőzdespekuláció ügyében, melyet egy zürichi pénzcsoport szervezett meg először a gyenge valutájú államokat ügyökökkel. A rendőrség megállapítása szerint Budapesten mintegy kétszáz ügynök működött és az eddigi nyomozások után megvan a remény, hogy közülük néhány nemsokára burokra kerül. Tegnap a rendőrség folytatta eljárását a tőzdespekulánsok ellen, több helyen razziát tartott és banküzletekben is kutatót. A nyomozásnak ezúttal is megvolt a sikere, mert tizenhat embert fogtak el és közülük husz millió értékben koboztak el idegen valutákat. Valószínűleg internálják őket.

Az országban nagy feltűnést kelteit Bethlen miniszterelnöknek a tegnapi reggeli lapokban közölt azon állítólagos nyilatkozata, melyet a kereszténylapok képviselőinek mondtott és amelyet a liberális lapok úgy állítottak be, hogy ez a miniszterelnöki nyilatkozat a kormányzat irányának a liberalizmus felé való elhajlását jelenti. A „Virtutás” munkatársa ma felkereste Bethlen miniszterelnököt, hogy a liberális sajtóban megjelent nyilatkozatára vonatkozólag felvilágosítást kérjen. Bethlen miniszterelnök a feltett kérdésre a következőket mondta: Igenis figyelmeztettem a lapokat, hogy a kormány mindenkivel szemben egyformán jár el és ha kell, jobbra vagy balra egyaránt

alkalmazni fogja a törvény teljes szigorát. Természetes tehát, hogy figyelmeztető szóval ajánlottam a tartózkodást a szélsőségekkel szemben is.

Ugyanezen ügyben nyilatkozott Gömbös Gyula is, ki az „Uj Nemzedék” munkatársa előtt a következő kijelentést tette: A miniszterelnök nyilatkozatának teljesen rosszszemű beállítását az, mintha a keresztény sajtó erőszakos megrendszabályozására irányult volna. Szó sincs róla, hogy a miniszterelnök nyilatkozatával érintve lenne a keresztény irányzat. Nem ígér, hogy Wolf Károlyi és Friedrich Istvánnal külön pártot alakítunk. Wolf Károlynak és nekem nem kell egyesülnünk, mert külön pártokban is mindig együtt fogunk dolgozni. Maga a miniszterelnök is a leghatározottabban kijelentette, hogy esze ágában sem volt figyelmeztetésével a keresztény irányzatot érinteni. — Ezen kérdésről nyilatkozott Wolff Károly is és a következőket mondta: A nemzetgyűlés többségi pártja a keresztény agrárgondolat jegyében állott a választóközönség előtt. Ezt az irányzatot meg fogja taranni a liberalizmus minden mesterkedése ellenére is. A keresztény sajtó nem felekezettek ellen harcol, hanem a magyarság jogaiért küzd a nemzetrontó faji törekvések ellen. A sajtókonferencián a miniszterelnök maga sem szándékozott a nemzeti irányzat ellen állást foglalni.

A nemzetgyűlés 16-án ül össze. A pénzügyi bizottság az adójavaslatokat általánosságban már elfogadta és részleteiben is hamarosan le tárgyalja, azért 20-án a ház már ezek tárgyalására is áttérhet. Az adójavaslatok vitája az eddigi jelek szerint meglehetősen hosszúra fog nyúlni, azért a nemzetgyűlés valószínűleg nyolc óras üléseken fogja a javaslatokat tárgyalni, de még így is számíthatnak legalább két heti tanácskozásra.

A prágai szláv olimpiád

Prága, 1922. augusztus 11. (Saját tudósítónktól) Tegnap az újságunkban közöltük a prágai szláv olimpiád első napjának eredményét. A végeredmény a következő: első Csehország 139 ponttal, második Jugoszlávia 222 ponttal, harmadik Lengyelország 251 ponttal. A második nap eredményei a következők:

100 méteres síkfutás: Skokan (cseh) 11'4 mp., Linka (cseh) Popovics (Bograd).
1500 méteres síkfutás: Vohlarik (cseh) 4 p 15 mp., Miskovics (Jugoszlávia) Brosek (cseh).

Gerelyvetés: Gaspar (Zagreb) 49'85 méter — új jugoszláv rekord — Sidlovsky (lengyel) 49'55, Hetmanek (cseh) 49'53.

4x100 méteres staféta, Csehország 45'4 másodperc.

Rudugrás: Ivo (cseh) 3'30, Adamazek (lengyel) 3'20, Wauer (Zagreb) 3'10 — új jugoszláv rekord.

400 méteres síkfutás: Karel (cseh) 53 mp., Kojics (Zagreb) 53'8 — új jugoszláv rekord — Sikora (cseh).

Hármasugrás: Jandera (cseh) 12'43 m., Kubar (lengyel), Ivo (cseh).

Díszkorsdobás: Ambrósy (Becskek) 42'15 m., Cibulsky (lengyel) 39'09, Szindlovsky (lengyel) 38'55.

2000 méteres gyaloglás: Hoffmann (cseh) 9 p. 25 mp., Ceissa (cseh) 9 p. 42 mp., Dobrin (Zagreb) 10 p. 16 mp.

A 17 versenyszámból Jugoszlávia kapott 5 első, 6 második, 4 harmadik és 1 negyedik helyet. Az öt első hely közül háromat zagrebi, kettőt pedig becskeréki atleták nyerték. Általánosságban tehát meg lehetünk elégedve az eredménnyel, különösen ha tekintetbe vesszük a jugoszláv csapat balszerencsését, hogy néhány kiváló atléta (Matz, Bulyik) nem is vehetett részt a versenyen. A versenyen három új jugoszláv rekordot is állítottak fel és pedig:

Magasugrásban Zgaga (Marathon Zagreb) 175'5 cm.

Gerelyvetésben Gáspár (HASK) 49'85 méter.

400 méteres síkfutásban Kojics (HASK) 53'8 másodperc.

* Magyarország 1922-ik évi birkozó bajnokságai. A Délbácskának táviratozzák Budapestről: Magyarország 1922-ik évi birkozó bajnokságairól folytatott küzdelem az Országos Birkozó Szövetség rendezésében ma, a késő éjjeli órákban befejeződött. Eredmények,

Légsúlyban:
Első Ancl József (MTK), második Magyar Ármia (Bak) harmadik Bucsak József (Törökvés), negyedik Schrankó Árpád (Szoirok)

Pehelsúlyban:
Első: Skerlec Gyula (Munkás TE), második Fehér István (BAK) harmadik Molnár László (Törökvés)

Könnysúlyban:
Első: Radvány Ödön (BAK), második Matura Mihály (MTE), harmadik Friedler Lajos (BAK).

Középsúlyban:
Első: Faragó István (BAK), második Szekrényi Vilmos (FTF), harmadik Melster István (Törökvés).

Nagy középsúlyban:
Első: Miskey Árpád (MAC), második Dörvány István (BAK), harmadik dr. Luckó Sándor (MAC).

Nehézsúlyban: Első: Szelky Oltó (Vasas), második Grünwald Lajos (MAC), harmadik Badovec Rajmund (FTC).

* Magyarország folyambajnokságáért tegnap folyt le a küzdelem a szentendrei szigetéről a Margit-hidig terjedő kilenc kilométeres szakaszon. A versenyen 43 férfi és 3 nő vett részt. A bajnok Keserü Ferenc, aki a távol egy óra és két perc alatt uszta meg. A favorit Eperjessy és Serényi feladták a küzdelmet. A versenyt órlási közönség nézte végig.

OLVASSA, TERJESSZE, PÁRTOLJA a DÉLBÁCSKÁT

Segélygyűjtési engedélyt kértek az elbocsájtott erdélyi magyar tisztviselők

A román kormány elutasította a kérelmet

(Kolozsvár, aug. 11. Saját tudósítónkól) Ismeretes, hogy Erdélyben ezrével bocsájtották el a helyekről el nem távozott magyar tisztviselőket, még azokat is, akik egy percre sem vonakodtak letenni az esküt. Az elbocsájtottak egy része repatriált, az ottmaradtak pedig lassankint mindenükből kifogyva ma már a legnagyobb nyomorban élnek. A megalakult magyar tisztviselők-bizottsága a mostoha körülmények között nem segíthetett nyomorgó tagjain.

A jogkeresésnek, kérelmezéseknek, deputációknak alig volt eredménye, mert a román kormány mereven elzárkózott a kívánságaik teljesítése elől. Mikor a hosszas küzdelemnek végére értek, a magyar tisztviselők bizottsága a legutolsó eszközhöz fordult.

Beadványban fordultak a belügyminiszterhez és a segélygyűjtéshez engedélyt kértek

Vártak hosszú ideig, (azalatt természetesen tovább éheztek a magyar tisztviselők) de ezidig nem történt semmi intézkedés a koldulási engedély dolgában. Egynehánynak a legszerecsényesebb anyagi helyzetben lévőek közül, meg kellett kezdenie a kéregetést. A „Keleti Ujság” megírta azt a felháborító esetet, hogy Spielmann Gusztáv, szatmármezei volt közjegyző,

gyalog indult Kolozsvárra és az uton esett össze. Egy tizenhét éves leánya és egy kisebb gyermeke a nagy nyomorúság következtében, valószínűleg éhínségben meghalt.

Kevés segéllyel megjárta Bukarestet, de eredményt nem tudott elérni. Hallatlan nyomora miatt a magyar sajtó gyűjtést rendezett és megírték az a hihetetlen eset, hogy a megindító sorsu ember részére egyetlen lej segély se érkezett.

Spielmann Gusztáv, a rongyos, a ruhátlan, a hattagu család elpusztult egészségű feje, megírta a való szegénnyel az arcán, becsültes élet munkája után az útszélre dobva, újra visszakerült Kolozsvárra. Bukaresti eszedezésének nem volt semmi eredménye. Eddig legfeljebb csak titokban sírt, de mikor a magyar társadalom érthetetlen, róla való megfélemezését megtudta, nyilvánosan is sírni kezdett.

A magyar tisztviselők kolozsvári bizottságához százával érkeznek a segélykérők, szomorú irások. Csak úgy kiragadjuk példának egyikét, a B. G. volt járásbírói iroda főtisztjét, amelyre az Alkalmi Bizottság a 179. számot jegyezte rá. A kérés néhány részletét közöljük:

— A szilágycsehi járásbírósnál voltam alkalmazva. Állásomtól elbocsáttattam s azóta minden kereseti forrás nélkül tengődöm. Feleségem már régebb idő óta szervi bajban szenved, orvosilag határozott utasításra operáció alá kell magát vetnie és a célból valamelyik kórházba kellene szállítanom.

— Miután az ezzel járó költségek fedezését anyagi helyzetem folytán nem bírom és feleségemet emiatt az életem nem menthetem meg; kénytelen vagyok azon tiszteletteljes kéréssel fordulni a t. Alkalmi Bizottsághoz, kegyeskedjék részemre e célra valamelyes segítyt kiutalványozni.

A szegény asszony valószínűleg nem jut el a műtőasztalra, mert az alkalmi bizottságnak nincs pénze és pénzforrása, bár Keller Ernő dr., volt klinikai osztályfőorvos ráírta sajátkezűleg e kérvényre, hogy bizony igaz, ami benne van. Ujhelyi dr., főszolgabíró szintén rávezette a következőket:

— Igazolom, hogy B. G.-nak semminemű állása nincs, magát és családját eddig adakozásból tartotta fenn, a legnagyobb nyomorban. Ez a nyomor szintén önmagát bizonyítja. Rémgeregybe illő tényeket lehetne felhozni a volt magyar tisztviselők soráról, csak egyet nem lehet elmondani róluk és ez a dicsőségük is. A halálos éhség miatt se tért le egyikük se a becsület útjáról. Háromévi szenvedés után sem történt erre egyetlen eset se.

A magyar tisztviselők alkalmi bizottsága tehetetlen e nagy nyomorral szemben, azért kért engedélyt az adománygyűjtésre. Mikor erre az engedélyre hiába várt, megírta a belügyminiszterhöz, ahol kijelentették, hogy ennek Romániában más ügyosztálya, illetve

fóruma van. Nagy ügyel-bajjal azt is megtalálták. Most ott áll a szomorú instancia az előszobában és sápadt arccal könyörög: — Adjatok, adjatok, amit Isten adott.

Vagy adnak, vagy nem adnak. Honnan lehetne mindent tudni?

Ujból megdrágult a villamos és a villanyvilágítás

Mától kezdve négy korona a szakaszjegy — Felszöknek az élelmiszerek árai is — Ujabb drágasági hullám jelentkezik

(Saját tudósítónktól.) A hírlapi cikkek milliói, az ellenőrzés, a maximalizálás és rekvirálás, az egymást követő hatósági intézkedések, az állambatalom beavatkozása, a büntetések nél alkalmazott drákói szigor, az összes végrehajtott és tervezett intézkedések egyenként és összesen sem képesek megállítani azt az általános drágasági folyamatot, amely a legutóbbi éveken keresztül a munkája után élő polgár életében hovatovább már tűrhetetlenné változott a drágaság nyomán jelentkező megélhetési gondokat. Magyarországon hetek óta egy parlamenti bizottság foglalkozik a drágulás megakadályozásának problémájával. Ausztriában és Németországban az állambatalom minden lehetséges eszközt megragad a drágaság letörésére, de nincs hatalom és nincs program, amely megállítsa az Európában általános drágulási folyamatot és nincs erő, amely a gazdasági helyzet kaotikus állapotában ilyen körülmények között helyre tudná állítani az egyensúlyt.

A Bácskának, Kelet-Európa legdusabbban termő földjének élelmiszer-árai ma oly magasak és annyira indokolatlanok, hogy csak szorongó aggodással lehet arra gondolni, hova vezet ez az út. Vannak ipari államok, amelyek ipari termékeiket a mai viszonyok rendelkezésére közelebb tartva csak a legnagyobb nehézségek árán képesek a világpiacra értékesíteni — mezőgazdasági terményekért. Az SHS királyság elsősorban agrárállam, amely évente 150—200—300 ezer vaggont exportál gabonából. Ahol ilyen viszonyok vannak, ott nem lehet drága a kenyér. Mégis, már több ízben megállapítottuk, a Jugoszláv buza ára a világpiacra főként áll, s a jelek szerint még újabb drágulás várható. A kenyér kilogrammonkénti ára három nappal ezelőtt egyszerre hat koronával emelkedett — minden beavatkozás nélkül. A várható rossz kukoricatermésre való tekintettel

a közeli napokban a csirke kilogrammjának negyven koronával való megdrágítását tervezik.

A buzaár kialakulása még korántsem érte el a nyugvópontot és ha a szükséges hatósági intézkedések elmaradnak, nem lesz ok nélkül az a pesszimizmus, amely a legközelebbi decemberben már négyezer koronás buzaárt jósol, ami a mai 20—26 koronás kenyérárral szemben 40—52 koronás kenyérárnak felel meg. A tegnapi Beográdból érkezett jelentések szerint a kormány beállítja a közeli napokban a liszt kivittelt. Ez az első pillanatban radikálisnak tetsző intézkedés egy kis vizsgálódás után már teljesen elméleti értékűnek tűnik, mert a valóságos helyzet az, hogy egyáltalán nincs liszt kivitteltünk, miután a mai árak mellett a Jugoszláviai mezőgazdasági termények exportképtelenek. Erre a tényre már több ízben alkalmunk volt rámutatni és ebből a tényből önként következik az, ha nem a kivittel drágít,

akkor a folytonos drágulás okait itt benn kell keresnünk, akár a gabonakereskedelem bizonyos nem kívánatos formáiban, akár a spekuláció lelkiismeretlenségében, a termények felhalmozásában, végső fokon a gabona piac láncszegélyeskedésében.

Amíg az általános drágulást meg nem állítják, addig mint circulus vitiosus folyik a hivatkozás az „emelkedő” munkabérekre, mint amelyek drágítják az árakat és a drága árakra, amelyek „szülőökai” a túlzott munkabéreköveteléseknek. A kettő közötti viszony alapvetően tanulmányozása könnyen rámutathat egy harmadik tényezőre, amelynek sokkal jelentősebb

szerpe van az árak kialakulásában. A szisztematikus drágulás kérdéseivel itt is és a legközelebbi időkben már szakértők bevonásában egy parlamenti bizottságnak kell foglalkoznia,

amely az államhatalom minden erejével küzd a drágaság ellen.

A politika apró személyi és hatalmi kérdéseinek — legalább ideiglenes — kikapcsolásával, a parlament felvehetné végre munkaprogramjába a drágaság letörését is, amely ugyan nem sújja a minisztereket és a képviselőket, annál közvetlenebbül érint azonban millió és millió dolgozó polgárt.

Megdrágul a villamos is

Néhány hónappal ezelőtt emelték a jelek szerint nem utoljára a villamosjegyek árát és ma az újvidéki villamosvasut igazgatósága hozzánk intézett átiratában, — a szén — olaj és anyagok hirtelen megdrágulása, valamint a felemelt munkabérekre való hivatkozással — arról értesít, hogy úgy a villamos jegyek, mint a villamosáram egységárait ismételtelen kénytelen emelni.

A szakaszjegy máától, augusztus hó 12 től kezdve az eddigi három korona helyett négy koronára, míg a villamosvilágítás hektovattónkénti egységára a következőképpen emelkedik:

Magánlakásokban 38 paráról 43 parára		
Vendéglők és üzletekben	50	55
Állami hivatalokban	38	43
Motoráram	35	39
Ipari motoráram	30	32.5
Pausávilágítás gyergyánként és havonként	37.5	45

Az új villamosjegyek már ma érvénybe lép, az új világítási árak azonban már visszamenőleg augusztus 1-től érvényesek. Az emelés a városi tanács és a villamosági bizottság hozzájárulásával történt.

Az olasz kamara bizalmat szavazott Factának

Róma. (Eredeti táv.) A kamara tegnapi ülésén Facta miniszterelnök jelentésének előterjesztése után a ház a jelentést tudomásul vette és 247 szavattal 121 ellenében bizalmat szavazott az új kormányának.

Leverik az ir felkelőket

London. (Eredeti táv.) Az írországi polgárháború vége felé közeledik. A kormánycsapatok egyre nagyobb teret nyernek és a felkelők kénytelenek délebbi irányban visszavonulni. Egy dublini jelentés szerint az irregularis csapatok már Corkból is kivonultak, miután ott a középületeket, szállodákat és a lakanyákat, sőt még a szobrokat is elpusztították.

2 foxterrier vadászkutya

(him és nőstény) legnemesebb vérből, törzskönyvezve, eladó

Kossa Tibornál, Titelen.

Szept. 1-én adóügyi szaktanfolyam nyílik meg Novisadon

Ötven hallgatót vesznek fel — Ingyenes szaktanfolyam

Novisadon 1922. szeptember 1-én adóügyi szaktanfolyam nyílik meg, amely tíz hónap alatt állami adóügyi és állami hivataloknál betöltendő pénztárnoki állásokra képezik. A tanfolyamra elsősorban férfihallgatókat vesznek fel, amennyiben ilyen jelentkező nem volna elég, női hallgatók is felvételt nyerhetnek. A felvételi iránti kérvényeket a novisadi pénzügyigazgatóság útján kell benyújtani az állami adótanfolyam igazgatóságához.

A kérvényhez melléklendő: 1. iskolai bizonyítvány a keresetlevél, 2. Egészségi állapotot igazoló orvosi bizonyítvány, 3. Kötelező nyilatkozatot abban a tekintetben, hogy folyamodó a tanfolyamot rendszeresen fogja látogatni, hogy legalább jó eredménnyel fogja azt elvégezni, s hogy a tanfolyam elvégzése után legalább 8 évig marad állami pénztárnoki és adókezelési szolgálatban és pedig abban a beosztásban és helyen, ahová ki fog neveztetni, ellenkező esetben megtéríti az államnak az ezen tanfolyam hallgatása által felmerült összes költségeket, 4. azok a jelöltek, akik nem középsikolai tanulmányaik befejezte után jelentkeznek erre a tanfolyamra, hanem ezóta valamely fog-

lalkozásban voltak, kötelesek erkölcsi bizonyítványt csatolni az iskolájuk bevégezéséről a jelentkezésig terjedő időről.

Az iskolalátogatás államköltségen történik, ugyis az állam viseli ezen tanfolyam hallgatás minden kiadását.

Aki szegénységi bizonyítvánnyal igazolja, hogy szülei nem képesek eltartani, sem pedig magának nincs megfelelő vagyona, lakás és élelmezésre havonként 800 dinárt kap. Ezen összeget minden hallgató a tanfolyam elvégzésétől számított 8 év alatt köteles a kamattalmentesen az államnak egyenlő havi részletekben visszatéríteni. Ezért minden hallgató ezen visszatérítésre kötelező nyilatkozatot ad szülei illetve gyámja által alá írva akkor, midőn az első havi segélyt felveszi.

Folyamodványában mindenki köteles pontos címet adni, hogy annak elintézéséről kellő időben értesíthető legyen.

Részletes felvilágosítást nyújt a kerületi pénzügyigazgatóság Subotica 6. szám alatt, a járási pénzügyigazgatóságok és a városi adóhivatok Subotica, Sentán és Starakanizsán.

Novisad 124 kutjából csak 24-et lehet tűzoltási célokra használni

30 új mélykutat kellene fúrni — Nyilatkozik a tűzoltóság főparancsnoka

(Saját tud.) A város tűzoltó testületel a rendelkezésre álló eszközök hányosságát miatt (és a megállapítás már majdnem évtizedes) ahogyan tudják a kívánt mértékben szolgálni a tűzbiztonságot. Minden újabb tűzesetnél nyilvánvalóbb ez és még mindig nem sürgős intézkedések helyeken a novisadi tűzoltóság modernizálásával megfelelő mértékben gondoskodni a város tűzbiztonságáról. A hiányos felszerelés mellett vannak külső hibák is, ezek között áll elsősorban a vízszolgáltatás nehézsége, amelyet a városi vízvezeték megépítése megoldhatott volna, de az ilyen irányú tervek megvalósítása lehetetlennek látszott, amikor kiderült, hogy a vízvezeték építési költsége miatt legalább száz százalékkal kellene emelni a jelenlegi pótdólt. Ezt pedig a polgáritág már alig bírná el.

A vízszervezésnek egy másik módjáról új mélykutat fúrásával lehetne gondoskodni. A város egyik tűzoltó-szakértője szerint mintegy harminc ilyen új kutra volna szükség, amelyeket tízcentiméteres csövekkel kellene ellátni. Az ilyen kutakból percenként 1000 liter vizet lehetne szivattyúzni. Az új kutak mellett pedig a meglévő ártézi-kutakat motoros szivattyúkkal kellene felszerelni. Minden kérdésre vo-

natkozólag ma a novisadi tűzoltók főparancsnoka a következőket mondotta munkatársainak:

— A városban százhuszonnégy fúrott kut van, ezekből azonban mi mindössze csak huszonnégyet tudunk használni, a többinek nagyon csekély a szolgáltatási képessége. A ma rendelkezésre álló szerekkel azonban a legtöbb esetben nem tudjuk a feleandókat közvetlen összeköttetésbe hozni a kutakkal. Erre a célra nem áll elég cső sem rendelkezésünkre. A felszerelésünk hiányos. A szombati tűz tapasztalatai is azt bizonyítják, hogy négy pár lóra van szükségünk és néha előfordul, hogy csak egy pár áll rendelkezésre. Ezzel természetesen nem lehet két kocsi kihuzatni egyszerűen. Emellett minden felszerelésünk régi. Tegnap tisztelgő látogatást tettünk a polgármester úrnál, aki megígérte, hogy a tűzoltóság ügyét minden rendelkezésre álló eszközzel támogatni fogja, annál is inkább, mert ismeri a hiányosságainkat. A tűzoltók létszáma a legutóbbi hónapokban husszal emelkedett. A tűzoltó tanfolyam, amely szakképzett embereket fog adni, augusztus 15-én fejeződik be, minden jel szerint a legjobb eredménnyel.

A franciák meghátrálnak Londonban

Bizakodó hangulat a konferencián — A német vegyipar ellenőrzése

London. (Eredeti távirat.) Poincare és Lloyd George között lefolytatott tárgyalások valószínűleg kompromisszummal fognak végződni, ez azonban csupán provizoriumot fog eredményezni, mert most már tisztán látszik, hogy végleges megoldást csak egy új konferencia hozhat, amely néhány héten belül ül össze és pedig Thennis tervét szerinte valószínűleg Brüsszelben. Felmerült azon terv is, hogy a vitás kérdések eldöntését a Népszövetségre bizzák, minthogy erre a versaillesi szerződés is módot ad. A békeszerződés szerint ugyanis, ha a Népszövetség tagjaiból két tag között szakadást okozható vitás kérdés merül fel, jogukban van a döntést a Népszövetségre bízni.

Tegnap Londonban és Párisban is minisztertanács volt. A londoni minisztertanács helyeselte Lloyd George eddigi eljárását, viszont a párisi minisztertanács utasította Poincaret, ragaszkodjék azon álláspontjához, hogy nincsen moratórium produktív zálog nélkül.

A konferencia ma ismét teljes ülést tart, amelyen a szakértők jelentésüket hivatalosan is előterjesztik.

Nehogy a londoni konferencia is minden eredmény nélkül oszoljék fel, a szövetségesek a megegyezés érdekében mindent elkövetnek. A megegyezési kísérletek azzal az eredménnyel jártak, hogy a konferencia köreiben most már biznak egy megállapodásban és hogy Poincare eddigi javaslatait megfogja

semmissíteni úgy, hogy azok Anglia részére is elfogadhatók lesznek. Lloyd George tegnap kihallgatáson volt a királynál, ennek a kihallgatásnak azonban csak udvariassági aktus színezete volt. A konferencia helyzetét általában ma már optimistikusabban ítélik meg.

Az „United Telegraph“ jelentése szerint Poincare állása megrendültnek tekinthető. A francia miniszterelnökök a lap szerint különösen azt vetik szemé, nagyon sürgette a konferenciát annélkül, hogy Belgium támogatását biztosította volna és Lloyd Georgeval szemben állást foglalt volna, hogy a megegyezés lehetséges legyen.

A francia minisztertanács a kompromisszum mellett döntött és elhatározta, hogy felhatalmazza Poincaret, tegyen engedményeket Angliával szemben. Politikai körökben általános a vélemény, hogy Poincare lemond a rajnai vámsorompóról és a Ruhrvidéknek vámkorlással való elhatárolásáról. Ezzel szemben azonban követelik, hogy a franciák vagy a szövetségesek a német repülőgépiparban részesedéshez jussanak. Egy másik terv szerint a szövetségesek ellenőrzik Németországban az egész vegyipart, nehogy mérges gázokat vagy egyéb hadianyagot gyárthasson.

Ipar- és Kereskedelmi Takarékpénztár

Novisad — Ujvidék

DEVIZAVÉTELEKET

az új rendelet alapján

EREDETI TŐZSDEI ÁRFOLYAMON

a legkulánssabban teljesít.

NÉMET FERENCZ

BANK- és TŐZSDEBIZOMÁNYOS
Budapest IV. Só-ut. 4.

Külföldi pénznemek vétele és eladása.

Külföldi átutalások.

Tőzsdai megbízások átvétele a budapesti és bécsi tőzsdékre.

Külföldi megbízások a legpontosabban eszközöltetnek.

Házak gondnokságát a legjutányosabban vállalja.

Nagy bérház

a Futaki-ut legforgalmasabb részén eladó.

Különösen alkalmas üzletek, raktárak céljaira. — Cim a szerkesztőségben.

SZABÁSZ

3330-2-2

férfiszabósághoz, önálló munkakerő, lehetőleg nőtlen, kerestetik mielőbbi belépésre

Sonnenberg Salamon cégnél, Subotica.

HIREK

— **A királyi pár marienbadi útja.** Sándor király és Marlora királyné szerdán utaznak Marienbadba, hol a Hotel Welmárban szállnak meg. A szállodában egy emeletet foglaltak le a királyi pár részére, amelyen 15 lakosztály van.

— **Vásárcsész lesz a miniszterelnök helyettese.** Mlutan Trifkovic Márkó a miniszterelnök helyettese Naubelmba utazik, Vásárcsész hadügyminiszter fogja helyettesíteni a miniszterelnököt.

— **A katasztrófiális szárazság** — hetek óta nem esett esőköszüléssel fenyegeti a késői tengerit, amely ma már tövében szárad el. A gazdák állítása szerint két hét múlva, ha közben nem esik az eső az egész tengeri-vetés elpusztul, ami mérhetetlen kárt jelentene a gazdák számára.

— **A salgótarjáni sztrájk miatt drágul a szén Magyarországon.** Budapestről jelentik: A salgótarjáni bányák nyolcezer munkásának sztrájkja még egyre tart. A sztrájk következtében a szénvesztés mostanig nyolcezer vaggon. Emiatt a szén ára harmincszázalékkal máris emelkedett. Alapos a remény, hogy a munkások szombaton a munkát újból felveszik.

— **Háboru esetén általános sztrájkba lép a munkásság.** Frankfurtból jelentik: A nemzetközi bányakongresszus megerősítette a genfi kongresszus határozatát, hogy háboru esetén az amsterdami nemzetközi szakszervezeti szövetség újból proklamálja az általános nemzetközi sztrájkot.

— **Drága a gyümölcs és a főzelék.** Valamennyien emlékezünk még arra az időre, amikor az alant felsorolt gyümölcsfélékből és főzelékfajából a Bácska rengeteg mennyiséget exportált Budapest, Bécs és Berlin piacaira. Napról-napra egész vonstrakományok indultak utnak ezekből a cikkekből, amelyeknek ugy a minősége, mint az ára utolérhetetlen versenyképességet biztosított, míg a mennyiségről a természetben kifogyhatatlan dúz föld gondoskodott. Az intenzívtetésben lényegesen csökkent termelés ma silányabb árut hoz piacra drágább áron, úgy hogy exportra gondolni alig lehetséges. A mai árak mellett még a bácskai fogyasztókörzéség sem juthat elég könnyen a főzelék és gyümölcsfélékhez, amelyeknek mai piaci árait itt adjuk:

Szőllő	kilogrammonként	24-32 K
Alma	" "	8-20 "
Körte	" "	8-30 "
Szilva	" "	6-16 "
Őszibarack	" "	40-60 "
Paradicsom	" "	6-10 "
Vörshagyma	" "	12-15 "
Burgonya	" "	10-12 "
Zöldborsó	" "	7-8 "

A dinnye darabja 8-20 korona, hasonlóan drága a kukorica, tök, káposzta és az uborka is. A helyi árak drágulásának oka főképpen az, hogy a fogyasztó Novisadon majdnem sohase jut elsőkézből ezekhez az árukhoz, amelyeknek árait az ideit természettermények és természettermékek mellett sem indokoltak.

— **Több halálos ítélet a moszkvai ellenforradalmárok ügyében.** Rlgából jelentik: A szociálforradalmárok ügyében most hozták meg az ítéletet, mely szerint több vádlottat halálra ítélték, az ítéletet azonban egyelőre nem hajtják végre.

— **Eljegyzés.** Guttman Rizukát eljegyezte Dr. Löwy Gyula ügyvéd Zsabaljon. (Mindem külön értesítés helyet.)

— **Ingyenes esperanto esti tanfolyam** nylik meg szeptember hó folyamán egyik iskolában. Tekintettel arra, hogy jelentkezőket csak korlátolt számban vesznek fel, beiratkozni előre lehet a Natosevic-féle könyvkereskedésben, a Német Nyomdai R-T. könyvkereskedésben (Regenta Aleksandra ul., Menráts-palota) és Brzak György órási-üzletében (Kralja Petra ul.) Oktatás külön a szerb- és külön a magyar anyanyelvűeknek. A tanítás teljesen ingyenes, kezdete megtudható a fenti címek alatt e hó végén és azonkívül a helybell lapokban is közölve lesznek.

— **Tisztviselő, mint álarcos rabló.** Tegnapelőtt éjjel Lázár Bajics nist állomástőnök lakásába álarcos rablók törtek be. A lakásban egyedül az állomástőnök Dimitrije neni fia volt, akit a rablók megöltözték, azután halálra vertek, majd kikürtették az egész lakást és több ezer dinárt raboltak el. A rendőrség azonnal megindította a nyomozást, melynek eredményeként letartóztatták Alex Snylykovic vasuti tisztviselőt, akit belsmerle tettét és bűntársait is azonnal megnevezte. Letartóztatták őket.

— **A novisadi gyógyszerésztanfolyam előadói és hallgatói Becskereken.** Becskereki tudósítónk jelenti: A novisadi gyógyszerésztanfolyam előadói és hallgatói tegnapelőtt este átutazóban Becskereken tartózkodtak. A vendégek, számszerint tizenhatan este a Rőzsában banketten vettek részt, melyet a helybell gyógyszerészeti kar rendezett tiszteletükre. Tegnap hajnalban a gyógyszerészek tovább utaztak Svetidjuradja, ahol megiekintik a becskereki Gyógyóvőny R.T. ottani telepét.

— **Soa parfümöt locsolnak minden nőre az NTK lövődei mulatságán.**

— **Hüttner Sándor ujrarefélélt kér.** Budapestről jelentik: Hüttner Sándor, kit Tisza István meggyilkolásában való részesség miatt 12 évi fegyházra ítélték, most bűnügyének ujrareféléltét kéri.

— **A londoni sakkverseny.** Londonból jelentik: A sakkverseny eddigi fordulóit után Capablanca vezet, komoly versenytársa Aljechin, ki eddig még színtén veretlen. Marócsy nincs formában, legutóbb Rubinsteinnal is veszett. A tegnapi fordulón az angol mesterek kivétel nélkül győztek. Wahltnek megverte Retit, Atkins Marócsyt és Yates Bogoljukovot, Widmar legyőzte Watsont, Aljechin Euwet és Tartakower az orosz Borowskyt. A mesterverseny nyel párhuzamos majortornán a budapesti Vajda Árpád és Steiner Endre igen biztató kilátások mellett mérkőznek.

— **Az egész város vasárnap a lövődebe megy.**

— **Az ő feleségeik, a híres írők, színdíszek, zeneszerzők, politikusok, bankészek hitveseikkel diszlik a Szobhai Élet új számát.** Ince Sándor népszerű hetilapja e héten is csupa öillet, csupa meglepetés. Ára 30 korona. Kiadóhivatal Budapest, Erzsébet körút 29.

— **Augusztus 14-én végződik a bíróságok nyári szünete.** Beogradból érkező jelentés szerint a bíróságok nyári szünete augusztus 14-én befejeződik, s ezen a napon az egész országban ismét megkezdődnek a tárgyalások.

— **Öngyilkos orosz menekült.** Tegnap a fürdőparkban öngyilkossági szándékkal mellbelőtte magát Srturmer Uszvelod orosz menekült, volt elsőosztályú repülőkapitány. Tettének elkövetésére éviselhetetlen nyomorú készített. Beszállították a közkörházba. Sérülése súlyos, de nem életveszélyes, s gondos orvosi kezeléssel előreláthatólag sikerül megmenteni az életnek.

— **Délután 4-kor kezdődik a NTK lövődei mulatsága.**

— **Uj napilap Kolozsvárt.** Kolozsvárott legközelebb új napilap indul „Egyetértés” címen. Az új napilap tulajdonképpen a négy évtizedes, igen elterjedt „Ellenzék” reggeli kiadása lesz és a magyar szövetség minden magyar egységesítő politikáját fogja szolgálni. Az „Egyetértés” főszerkesztője Grandpierre Emil volt főispán és kormánybiztos, felelős szerkesztője pedig Greis László dr. lesz. Mindketten azonban főszerkesztői minőségben tovább fogják vezetni az ő vezetésük alatt oly nagyra fejlődött „Ellenzék” is.

— **Garde nélkül mehetnek a hölgyek az NTK lövődei délutánján.**

— **Ragályos betegségek a Vajdaságban.** A novisadi B.B.B. egészségügyi osztály hivatalosan közli: Július hó utolsó hetében a Vajdaság területén a közetkező ragályos betegségek fordultak elő: tifusz a múlt hétről maradt 13, újabb megbetegedés 24, felgyógyult 3, meghalt 3, még beteg 31. Vörheny maradt 144, újabb 166, felgyógyult 77, meghalt 38, még beteg 195. A vörhenyjárvány újabb nagyobb mértékeket öltött és különösen a kovini, marmoraki, hodszaki és topolyai járásban

pusztított. Ezenkívül a nagyobb bánái városokban is sok áldozatot szedett. Diftéria maradt 2, újabb 10, felgyógyult 6, meghalt 1, még beteg 5. Kanyaró még beteg 1. Dizentéria még beteg 5. Hörghurut maradt 14, újabb 8, felgyógyult 3, meghalt 1, még beteg 13. Spanyolnátha újabb 6, felgyógyult 3, még beteg 3. Malária maradt 13, újabb 24, felgyógyult 17, még beteg 20. Összesen 217 ragályos megbetegedés maradt az előző hétről. Újabb megbetegedés 258, felgyógyult 114, meghalt 46 még beteg 311.

— **Vásárok a környéken.** Novi Becsen augusztus 12-13, Sentán 17-án, Belackván 15-18 ág. Mokrinon 19-20-ág és Bácsföldváron 20-án országos vásárt tartanak.

SPORT

* **Az „Unirea”-NAK mérkőzés ma délután pontosan fél 6 órakor kezdődik a NAK pályán.**

* **Megérkezett az „Unirea”.** A tegnapi délelőtti folyamán, amikor a NAK és OSKV vetőli — abban a biztos tudatban, hogy az „Unirea” az esti 7 óra 22 perces vonattal érkezik — még javában tárgyalták a fogadtatás részleteit; a várt vendégcsapat a vezető emberek legnagyobb ámulatára, ma délelőtti 11 órakor váratlanul megérkezett. A két egyesület mitsem sejtve az érkezés ilyen lehetőségéről is természetesen senkit sem küldött a pályaudvarra s így a vendégek minden hivatalos vezető nélkül egyedül voltak kénytelenek szállniukra, a Grand szállóba menni. A csapat megérkezésének híre villámgyorsasággal terjedt el mindenfelé. Elképzelhető az a sürgős-forgás, amelyet e váratlan érkezés az OSKV és a NAK vezetőségénél előidézett; amely természetesen, mlután a fogadtatás programja kiübe esett, más formában igyekeznek ezt a majdnem figyelmenlenségnek nevezhető hibát helyrehozni.

Az „Unirea” teljes csapata a legjobb kondícióban érkezett Novisádra.

* **A mai „Unirea”-NAK mérkőzés,** melyet hetek óta lázas érdeklődéssel vár Novisád sportközönsége, előreláthatólag szenzációsan szép játékot ígér. A NAK, mely Nemes gyengélkedése, Sztika súlyos betegsége miatt ezuttal teljes csapatát kiállítani nem tudta, tárgyalásokat folytat a Juda Makkabi vezetőségével, hogy a csapatában a fenti okok miatt íadmát réat néhány Makkabi játékosjal öltthesse be. A tárgyalások a legkedvezőbb kilátásokkal folynak s így biztosra vehető, hogy a NAK Weiss centerhalf és Bence balösszekötővel megerősítve jó csapattal állhat ki a küzdőterre.

* **A holnapi „Unirea”-OSKV mérkőzést** megelőzőleg délután pontosan fél négy órakor az OSKV-NAK második csapatai előmérkőzést játszanak. A NAK játékosai közül Paul, Münster, Német Lali, Balog, Grünenberg II., Mandics, Longi, Grünenberg I., Német, Zimraeri, Horváth II., Horváth III., és Paszt II. legkésőbb 3 órakor a NAK-pályán megjelenni tartoznak.

* **A Juda Makkabi első csapata holnap a sztaribecseji „Szokol” vendége lesz.**

* **Az OSKV holnap rendkívül megerősített csapatot állít ki az „Unirea” ellen s így a legszébb reményvel nézhet a mérkőzés kimenetele elé.**

* **„Az Unirea” távirata,** melyben érkeztüket jelezték, egy órával megérkezésük után jött a novisádi postahivatalhoz.

* **Az „Unirea” ma a következő felállásban játszik a NAK ellen:**

Ludwig,
Onodi, Kardu,
Steiner, Halmoz, Konocsnik,
Studewick, Szilagyi, Blazs. Chambrée, Nessel.

Az O. S. K. V. vasárnap d. u. fél 6 kor barátságos mérkőzést tart a NAK villanytelepi pályáján a következő csapatösszeállítással: Tusko, Kratz, Ovári, Kricskov, Makucsit, Caeremov, Molnár, Beranek, Dudás, Sevity, Száraz.

* **Sztika Rezső állapota a tegnapi nap folyamán ismét súlyosbodott, úgy, hogy komoly aggodalomra ad okot.**

Amerikai olimpiád. Az utolsó olimpiai kongresszuson az amerikaiak követelték, tartassák meg a 1924. évi olimpiádot Les Angelosban. Ezt azonban elutasították és Páriszt választották. Az amerikaiak azonban segítettek magukon és 1923. tavaszán a kaliforniai városban amerikai olimpiázt rendeznek. Ötátsi 100.000 néző befogadására képes stadlont építenek. Az építési költségek 2.500.000 dállára (750 millió koronára) rugnak. Az olimpiádra meghívják az összes európai államok atlétáit is.

Tőzsdei árfolyamok:

Beograd, aug. 11. Francia frank — dollár —, osztrák korona —, csehszlovák korona —, magyar korona —, márká —, lei —, léva —, London 376, Páris 675, Newyork 82 50, Genf —, Milánó 383, Róma —, Prága 209, Berlin 10 20, Bécs 0 16, Bukarest 71 Budapest —, Szófia 50 50, Szalonki —, Zürich —.

Zagreb, augusztus. 11. London 372, Newyork 81—82 50, Milánó 379—380, Páris 662—664, Prága 203—208, Berlin 970—11, Zürich 15 60—15 90, Bukarest 76—80, Budapest 6—6 40, Bécs 0 15—18, Genf —, Amsterdam 33—, Szófia —, Varsó 1 50, Brüsszel —.

Zürich, aug. 11. Zárlat. Berlin 0 62 (0 61), Hollandia — (—), Newyork 525 74 (526 25), London 2343 (2343), Páris 42 625 (41 85), Milánó 2395 (2380), Prága 1375 (1300), Budapest 0 3750 (0 36), Zagreb 15750 (15750), Varsó — (0 0750), Bécs 0 01 (0 01), bélyegezett osztrák korona 0 0125 (0 0125).

A novisadi terménytőzsde hivatalos jegyzései 1922 aug. hó 11-én. Bácskai buza 76—77 kg 2° kötés 475—476 25 (1000 m-termézs), szerémi buza kötés 472 50 (100 mm.), bácskai árpa 65 kg.-os kötés 392 50 (100 mm.), macedon árpa kínálat 380, szerémi zab 66—67 kg.-os ab Zagreb kereslet 360, szlavóniai zab Osljek paritás kötés 350 (300 mm.), szerémi zab kötés 345 (100 mm.), bácskai tengeri kereslet 375 kötés 362 50—375 (1200 mm.), bácskai tengeri sental paritásban kötés 365—367 50 (350 mm.), bánáti tengeri sisabli paritásban kötés 380 (500 mm.), kevert tengeri kötés 375 (100 mm.), bácskai nullásliat kínálat 675 kötés 668 75 (100 mm.), bácskai főzölisat kínálat 650, bácskai kenyérlisat kínálat 575, bánáti nullásliat kötés 656 25 (500 mm.), bácskai buzakorpa kötés 225 (1100 mm.), búkány mag kötés 200 (100 mm.), bácskai sertészsír kötés 3010 (50 mm.). Irányzat változatlan.

Feloldó szerkesztő: Dr. Szlezák Rezső.
Kiadótulajdonos: Fáth Ferenc és társai.

Apró hirdetések.

Elutazás miatt az idény végéig STRANDKABINOVÉGI kiadom. — Hacker, Futoska-ul. 32. 1—2

IZLESES NYOMTATVÁNYOKAT készít Novisadon a Gutenbergkönyvnyomda, Szabadság-tér 1. 1—1

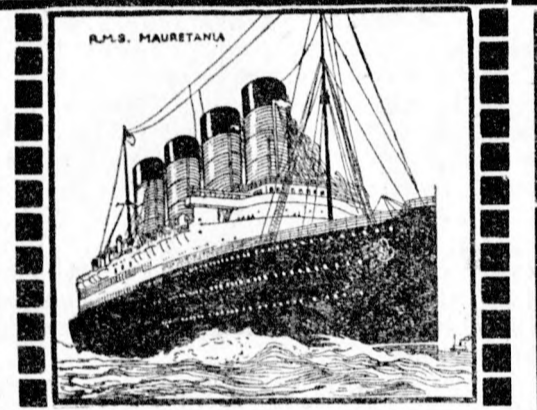
Optálók figyelmébe!

Házak, üzletek, földbirto-
kok adás-vételét, esetleg
cseréjét gyorsan és lelki-
ismeretesen eszközöl

Rumpler István
idegenforgalmi irodája
Pécs, Indóház-utca 14. sz.
8259-2-0

CHAT NOIR
1922. augusztus havi elsőrangú szolid, családi
MŰSORA:

Klemenčić-Olivijeri, Operette-duette
Törsléf, ballerína.
Frey trio, step tánc.
Dobrohotov, orosz operaénekes.
Dobrohotov, operette-duette.
Trio Francini, ekvilibrista mutatv.
Hella Andor, táncosnő.
Miss Beassy, az idomított macskákkal.
Fritz Dolly, táncosnő.
Lilian-duette, holland tánc.
Vera Sapho, exc. tánc.
Helly Altmann, táncosnő.
Miss Gizella, kötél-táncosnő.
Egész este kitünő salonzenekar szórakoztatja a n. é. közönséget. — Kitünő konyha, szolid kiszolgálás, egész éjjel nyitva.

CUNARD LINE
Jugoszláviai vezérképviselő:
JUGOSLAVENSKA BANKA D. D.
Személy- és teherszállító szolgálat Cherbourgon és Hamburgon át a világ leggyorsabb hajóin.
Tengeri ut 5 1/2 nap.
Bővebb felvilágosítást nyújt:
Cunard Line, Zagreb, Cesta B. 33.
Sürgőnycim: Cunard Zagreb.

Prima mész!

Fehér darabos meszet nagyobb mennyiségben ajánl kedvező árában azonnali vagy megegyezés szerinti szállításra

„GRADIVO“
Kereskedelmi Társaság Bogoviceva ulica 3. ZAGREB.
Telephon: 555. 3255-1-4

Vaskereskedőknek ajánl helyi üzemből készült
füstcsöveket, sajtolt könyököket
a legjobb minőségben és legolcsóbb árákon. — Guba József, vas, szám és mezőgazdasági gépkereskedő Bačka Topola. 3263 5-17

Modern lámpaernyők.
Készíti: özv. Dosztálné Huck Zsófi Novisad, Miletičeva (Renyér) ul. 42.
Grótvázak állandóan raktáron.

DEDITS A. MONOPOL SÓ
Spдитеur NOVISAD
Željeznička ulica 100.
3265-8-30
HOTEL ORIENT.
átvételét és szállítását hajón vagy vasuton elvállalja bármily mennyiségben
kedvező feltételek mellett

36 éves községi rendőrfőnök.
családos, ki már évek óta állami szolgálatban áll, a szerb, német és magyar nyelvet szóban és írásban perfekt bírja, állást keres valamely gyárnál vagy kereskedelmi vállalatnál mint raktárnok vagy ellenőr, esetleg mezőgazdaságnál mint intéző vagy kulcsár. Ajánlatok „Rendőrfőnök” jellegre a hirdetőbe kéretnek.

Üres sörös üvegeket
3 5—7 deciliter űrtartalommal a legjutányosabban vesz
Lazarevity Testvérek
szalámigyára Novisad. 3 5

APOLLO MOZGÓ **AUG. 12**

Szünet.

VASÁRUK,
rudvasak, Winter-kocsitengelyek, méretlemezek, tető-zár-cső-horgany-horganyozott és fehér-bádög-lemezek, öntött tűzhelylapok, öntött lemez kész tűzhelyek, ekék, ekekések, szerszám-acélok, sodrony, sodronyszegek, szerszámok, csavarárúk, hitelesített üzleti egyensúlymérlekek, épület és butorvasalások, kapitellek, asztal-lábak, dísz-fafaragványok, kovácsszén, kátrány, valamint egyéb vasárúk állandóan nagy választékban raktáron 2369
KUSZLI GYULA
vaskereskedésében Novisad (Ujvidék) Temerini utca 8. szám alatt.